

MAR-advies: Minimabeleid 2023

Waarom dit advies?

Op 11 november 2022 heeft het college besloten het minimabeleid 2023 vast te stellen. Dezelfde dag is de MAR uitgenodigd door het college om advies uit te brengen over dit beleid.

Collegebesluit

In het besluit van het college is toegelicht dat het minimabeleid een voortzetting is van het beleid van 2022, met dat verschil dat de inkomensgrens om in aanmerking te komen voor de regelingen van het minimabeleid is opgetrokken van 110% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm naar 130% van die norm. Op basis van CBS-data groeit hiermee de doelgroep van 900 naar 1.800 huishoudens.

Alle regelingen binnen het minimabeleid zijn verder ongewijzigd gebleven in afwachting van de evaluatie van het minimabeleid in de voorgaande jaren. Deze evaluatie had in 2022 gereed moeten zijn voor de vaststelling van het minimabeleid voor 2023. De uitkomst van deze evaluatie is echter vertraagd, waardoor de bestaande regelingen ongewijzigd in het nieuwe beleid voor 2023 zijn opgenomen.

De MAR is teleurgesteld dat een aantal eerder besproken punten nu geen aandacht heeft gekregen bij de opstelling van het minimabeleid 2023. De kans om deze instrumenten al in 2023 in te zetten lijkt helaas niet meer mogelijk.

MAR-advies in twee delen

Om deze punten op voorhand toch onder de aandacht te brengen, splitst de MAR dit advies op in twee delen. Het eerste advies gaat over de huidige wijziging in het minimabeleid en het tweede advies gaat over de zaken die de MAR graag in het toekomstig minimabeleid opgenomen wil zien.

MAR-advies 1: Vastgesteld minimabeleid 2023

- a. De MAR adviseert positief over de verhoging van de inkomensgrens van 110% naar 130% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm.
- b. De MAR adviseert de evaluatie zo snel mogelijk af te ronden en aan de hand van de bevindingen de regelingen van het minimabeleid aan te passen.
- c. De MAR adviseert de aangepaste regelingen zo snel mogelijk door te voeren in het minimabeleid van 2023 en niet te wachten op de vaststelling van het minimabeleid voor 2024.

Toekomstig minimabeleid

Eén loket

De intentie van de gemeente is om inwoners met een participatiewet-uitkering en inwoners die eerder van het minimabeleid gebruik hebben gemaakt, actief te informeren over het nieuwe minimabeleid.

De MAR denkt dat veel kwetsbare inwoners buiten beeld blijven. Dit blijkt ook uit het onderzoek van vorig jaar van het ministerie van SZW naar het gebruik van de Algemene Bijstand. Uit dat onderzoek blijkt dat 33% van de betreffende doelgroep geen aanvraag doet. Bij jongeren onder de 27 jaar ligt dit zelfs op 70%. Veelal zijn onwetendheid en de ingewikkeldheid van de regelingen de oorzaak.

Zowel de bekendheid van de regelingen als de toegankelijkheid daarvan zijn van belang om het gebruik te verbeteren en daarmee ook te voorkomen dat mensen in een later stadium in de schuldhulpverlening komen. Uit een rapportage op de website van NVVK (financiële hulpverleners) blijkt dat mensen vaak wel 5 jaar doormodderen voordat hulp wordt gevraagd, maar de schulden zijn dan groter en het oplossen ervan is complexer.

Uit landelijke rapportage blijkt dat vooral de groep inwoners met een laag inkomen onvoldoende de weg weet om gebruik te kunnen maken van gemeentelijke regelingen. Minister Schouten heeft onlangs nog aangegeven dat het belangrijk is de mensen te bereiken die hulp behoeven.

In Brummen is de directe toegang tot de financiële hulpverlening erg versnipperd. Dit geldt niet alleen voor de loketten waar men zich kan melden: Team voor Elkaar, Steunpunt Geld en Administratie, NSR, Geldfit, Geldfitzakelijk en de Plangroep. Maar ook voor de gemeentelijke website. Deze is chaotisch en kent een lappendekken aan regelingen.

De MAR denkt dat één loket, waar iedere burger die om hulp vraagt direct een afspraak kan maken, de toegankelijkheid sterk zal verbeteren.

Samen met de burger kijken naar welke regelingen ingezet kunnen worden en ondersteuning bieden bij de aanvraag, kan de ingewikkeldheid van het aanvragen van de regelingen terugdringen.

Via dit loket kunnen alle instrumenten van het minimabeleid, de bijzondere bijstand en de schuldhulpverlening behandeld worden. En in enkele gevallen de eenmalige regelingen, zoals de energietoeslag.

Extra ondersteuning minima met kinderen

In de reactie op het “Beleidsplan Integrale Schuldhulpverlening” is aangegeven dat er extra aandacht en ondersteuning zou komen voor de minima met kinderen. Dit was geen onderdeel van het beleidsplan Schuldhulp, maar dit zou integraal in de nieuwe Nota Minimabeleid worden meegenomen. Deze extra ondersteuning zien we op dit moment niet terug in beleid.

Gemeentelijke zorgpolis (Gemeentepolis)

De MAR heeft de afgelopen jaren meermaals aangedrongen om de Gemeentepolis op te nemen in het minimabeleid. Deze is in de vorige herziening in 2020 komen te vervallen in de veronderstelling dat deze niet langer aangeboden wordt.

Op dit moment wordt de gemeentepolis echter in 330 gemeenten aangeboden. De Gemeentepolis is een collectieve zorgverzekering voor mensen met een laag inkomen. Deze kent vaak uitgebreidere vergoedingen, speciaal voor mensen met een chronische ziekte of beperking. De Gemeentepolis is voordeliger dan een "normale" zorgverzekering.

In veel gemeenten wordt het eigen risico afgedekt door de gemeente.

Mar-advies 2: toekomstig minimabeleid

- a. De MAR adviseert om één loket in te richten voor alle financiële hulpvragen van burgers en ondernemers.
- b. De MAR adviseert om extra ondersteuning te geven aan minima met kinderen die in de schuldhulpverlening zitten.
- c. De MAR adviseert om de Gemeentepolis weer in te voeren voor mensen met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm.

Brummen, 23 november 2022